

Datum: 06.04.2017

Medij: RTS1

Emisija: Jutarnji program/RTS

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	06.04.2017 06:00:00	195:00
Prilog	06.04.2017 07:56:00	3:29

Naslov: U susret Vaskrsu

3077

Voditelj

Kolo srpskih sestara organizovalo je tradicionalno večerice u susret Vaskrsu u Etnografskom muzeju. Besedu "Vaskrsenje Hristovo, temelj naše vere" održao je vladika toplički Arsenije, a u programu je učestvovao i Hor Mokranjac pri Hramu Svetog Save.

Vladika toplički Arsenije, vikarni episkop patrijarha srpskog Irineja

Bog stvara sva bića i čoveka kao vrhunac tvorevine težine u zajednici sa njim večno. To savršenstvo tvorevina treba da ostvari kroz sjedinjenje sa Hristom jer će tako postojati na božanski način, kao sin božiji čije on telo.

Reporter

O smislu Hristovog dolaska u svet, njegovog stradanja na krstu i njegovog Vaskrsenja po treći put je na preduskršnjim večericama besedu održao vladika toplički Arsenije.

Vladika toplički Arsenije, vikarni episkop patrijarha srpskog Irineja

Tema večerašnjeg predavanja jeste upravo "Vaskrsenje Hristovo temelj naše vere", jer je, kao što kaže sveti apostol Pavle da Hristos nije Vaskrsao uzalud bi bila i vera naša i nada naša. Zato je upravo Hristovo Vaskrsenje kojim nama daruje večni život temelj naše vere.

Reporter

Ove godine pravoslavni i katolički vernici slave Uskrs istog dana 16. aprila, poruka ovogodišnje besede vladike Arsenija jeste da prestanu podele među ljudima.

Vladika toplički Arsenije, vikarni episkop patrijarha srpskog Irineja

Mi slavimo istoga boga gospoda našeg Isusa Hrista sina božijeg koji je primio telo i postao jedan od nas, i to je naravno i nada i želja svih nas hrišćana širom sveta da ako bog da, jednoga dana svi budemo zajedno i da budemo jedno, da više ne postoje podele na mi, vi, oni a pogotovo u ovim teškim vremenima kakva jesu, ispunjena ljudskim zlom nažalost. Svedoci smo sve češćih terorističkih napada širom planete, što sve nas mnogo žalosti, tako da ljubav, tolerancija među ljudima, međusobno razumevanje jesu i trebaju da budu temelj naših međuljudskih odnosa.

Reporter

Večeri u susret Vaskrsu tradicija su Kola srpskih sestara, udruženja koje je osnovano još 1903. godine na inicijativu pet izuzetnih žena među kojima je bila i slikarka Nadežda Petrović.

Mila Viktorović, predsednica Kola srpskih sestara

I to je ta sedmica, pre nekad smo mi govorili kao mali, velika nedelja, u stvari crkva kaže strasna sedmica, strast znači muka i mi u toj, kao i večeras, imamo uvek tu predvaskršnju besedu kojoj nas uvek počastvuje vladika koji je istoimeno i vikar njegove svetosti.

Reporter

Hor Mokranjac pri Hramu Svetog Save stalni je učesnik preduskršnjih večeri koji splet duhovnih pesama izvodi pre vladikine besede.

Vladika toplički Arsenije, vikarni episkop patrijarha srpskog Irineja

Ja želim svim vernicima i pravoslavne i rimokatoličke crkve, svim hrišćanima, da čestitam veliki praznik Vaskrsenja Hristovog, da im poželim sve najbolje u privatnom, porodičnom, poslovnom životu i da ih prati blagoslov božiji.

Reporter

Narednih dana povodom najvećeg hrišćanskog praznika Vaskrsa, Kolo srpskih sestara organizovaće poseban program namenjen deci bez roditeljskog staranja i sa posebnim potrebama, posetiće dečiju dnevnu bolnicu u Palmotićevoj i domove za stara lica.

Vreme: 06.04.2017 15:12

Medij: www.nedeljnik.rs

Link: <http://www.nedeljnik.rs/nedeljnik/portalnews/bombardovanje-narodne-biblioteke-metite-u-podrome->

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Bombardovanje Narodne biblioteke: Metite u podrume, zbrinite kako znate

12397

Osim stradanja ljudi, materijalnih dobara i infrastrukture, 6. aprila pre 76 godina u potpunosti je stradala i Narodna biblioteka Srbije. Aleksander Ler, general Četvrte vazduhoplovne flote nacističke Nemačke, kasnije komandant celog jugoistoka Evrop - Portal u administraciji nedeljnog magazina Nedeljnik

Šesti april je ne samo godišnjica početka Drugog svetskog rata na teritoriji Jugoslavije, odnosno Srbije, već pre svega ima jednu specifičnost u odnosu na iste događaje u drugim evropskim zemljama zahvaćenim ratom. Osim stradanja ljudi, materijalnih dobara i infrastrukture, tada je u potpunosti stradala i Narodna biblioteka Srbije. Ona je planski gađana - najveća i najvrednija riznica pokretne kulturne baštine ovog dela Evrope srađena je sa zemljom. U njoj je čuvana građa ne samo srpskog porekla već i ona koja je poticala sa teritorije čitave Evrope i koja je obuhvatala hronološko razdoblje od gotovo hiljadu godina. S pravom ne samo istoričari već i stručnjaci koji se bave zaštitom kulturne baštine i u Evropi i kod nas, tvrde da je plansko uništenje NBS od strane nacista najveći pojedinačni zločin učinjen nad kulturnom baštinom u čitavom periodu Drugog svetskog rata. Ovo u razgovoru za Nedeljnik kaže Dejan Ristić, istoričar, arhivista, prevodilac i scenarista, bivši upravnik Narodne biblioteke Srbije i doskorašnji državni sekretar za kulturu. Sudbina nacionalne biblioteke nekako se može uporediti sa nestankom Aleksandrijske biblioteke, jer su to jedine dve biblioteke, ukoliko posmatramo čitavu istoriju ljudskog roda, namerno i planski uništene. Za razliku od nas, Egipćani su podigli nacionalnu biblioteku ne u Kairu, već na istom mestu na kojem je bila drevna biblioteka i nazvali je - Aleksandrijskom.

Narodna biblioteka Srbije nestala je u požaru 6. aprila 1941. godine, koji je izbio negde oko 18 sati, a budući da ga niko nije gasio, utihnuo je tek u sredu 9. aprila u popodnevnim satima. Kako i zašto je biblioteka gađana i kako je niko nije štiti? Dejan Ristić, čija će knjiga pod naslovom Kuća nesagorivih reči izaći 6. aprila, kada će biti i emitovan dokumentarni film po njegovom scenariju na RTS-u, pod nazivom Sećanja iz pepela, objašnjava zbog čega je Hitler namerno odabrao da Narodna biblioteka bude primarni cilj bombardovanja Beograda. "Nemački poslanik u Beogradu poslao je hitnu depešu Berlinu 27. marta, obaveštavajući ga o događajima u Jugoslaviji, što je izazvalo ogroman bes kod Hitlera. Govorio je da je izdan na najperfidniji način, da je ovo idealna prilika da se Srbima održi lekcija, i da taj rat treba da bude osvetnički. Naš vojni izaslanik u Berlinu već je 28. marta tajnom depešom obavestio jugoslovensku vladu da će doći do napada. Prvog aprila poslao je novu tajnu depešu da će rat početi 6. aprila. Nemci su saznali da je jugoslovenska vladu u posedu te informacije i sada jedan kuriozum, Gebels - ministar nacističke propagande - smišlja šta će vojnim snagama biti tajni znak napada na Jugoslaviju. Budući da je dogovoreno da to bude 6. april, nedelja u 5.20 ujutru - a jugoslovenska vladu nije znala za vreme - vrlo perfidno predložio je Hitleru da se kao znak u 5.20 ujutru emituje 'Uvertira u Marš princa Eugena', autora Andreasa Leonarda, austrijskog kompozitora sa početka 19. veka. Koliko tu ima poruka: princ Eugen Savojski oslobodio je Beograd početkom 18. veka kao austrijski knez u austro-turskim ratovima. Elitne, pokazaće se zločinačke trupe nacističke Nemačke, nosile su naziv 'Princ Eugen'. Andreas Leonard rođen je istog dana kad i Hitler, iste godine, 20. aprila. Hitler oduševljeno prihvata. Hitler je tražio da bombardovanje Beograda osmisli i realizuje vazduhoplovni general Aleksandar Ler, jer je imao izuzetnu preporuku - on je Varšavu srađeno sa zemljom i to korespondira sa Hitlerovim jarnosim zahtevom da se naš grad i zemlja unište. Ler je odredio brižljivo u koliko će talasa biti bombardovan Beograd i koliko će biti bačeno zapaljivih u odnosu na klasične bombe. U prvom napadu bilo je više klasičnih, a u svakom sledećem povećavao se broj zapaljivih bombi. Prvi vazdušni udar trajao je od 6.50 do oko 9.00 sati. Tada je NBS bila oštećena. U drugom vazdušnom napadu oko podne, koji je trajao pedesetak minuta, dodatno je oštećena, ali i dalje ne vitalno. U trećem vazdušnom napadu, Kosačićev venac i NBS bili su jedan od ciljeva." Istoričar Ristić nam objašnjava da je biblioteka mogla biti spasena jer je gađana zapaljivim bombama koje nisu imale eksplozivnu napravu već leguru magnezijuma koja je u prvih 15 minuta od pada potpuno bezbedna, da bi tek posle razvoja hemijske reakcije stvorila temperaturu od 2.500 stepeni Celzijusa, kada bi se rasprskala u manje komadiće u krugu od 10 do 20 metara. Svaki komadić stvarao bi temperaturu od 1.300 stepeni i izazivao razarajuće požare. Ali, ukoliko bi bila zasuta zemljom ili peskom, prema uputstvu koje je deljeno Beograđanima uoči početka rata, za jedan minut bila bi deaktivirana - trajno. "Stoga je uprava grada Beograda nekoliko dana pred bombardovanje u Narodnu biblioteku Srbije doterala dva kamiona peska u džakovima i rasporedila ga u svaku prostoriju. Prema svedočanstvima očevidaca, biblioteku su pogodile jedna - najviše dve zapaljive granate. Pogođena je negde oko 15.30 sati, i u prvo vreme požara nije ni bilo. Svedoci beleže u potonjim izveštajima iz jeseni 1941. da se u početku u jednom uglu mansarde video blag dim, i nije bilo vatre. Susedi su pokušali da uđu u zgradu, ne bi li došli do tog dela potkrovlja i neutralisali granatu, ali je biblioteka bila napuštena i zaključana. Požar se razbuktao negde oko 19 sati i u toku noći krenuo da se spušta naniže, u ponedeljak je već gorela cela zgrada, sve sa niskim suterenom u koji je sklonjena i najvrednija građa. Gorela je i ceo utorak i tek je požar utihnuo u sredu. Ono što mi danas imamo na Kosačićevom vencu, to su posledice tog požara i naše nebrige. I tamo postoji jedan krater, koji govori i o stepenu i obimu našeg etičkog i

Vreme: 06.04.2017 15:12

Medij: www.nedeljnik.rs

Link: <http://www.nedeljnik.rs/nedeljnik/portalnews/bombardovanje-narodne-biblioteke-metite-u-podrumu>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Bombardovanje Narodne biblioteke: Metite u podrumu, zbrinite kako znate

kulturološkog višedecenijskog posrnuća."

Dejan Ristić otkrio je dragocen podatak: Aleksander Ler, general Četvrte vazduhoplovne flote nacističke Nemačke, kasnije komandant celog jugoistoka Evrope, prilikom prvog iskaza koji je dao jugoslovenskim vlastima, u Kupinecu kod Zagreba, vrlo detaljno, potpuno hladno govorio je o pripremama i realizaciji bombardovanja Beograda i priznao da je prioritet prilikom bombardovanja Beograda bilo uništenje Narodne biblioteke Srbije, na lični Hitlerov zahtev, zato što je u njoj čuvan viševekovni identitetski kod srpskog naroda. "Ta rečenica govori o cilju nacističke Nemačke koji se nije odnosio samo na porobljavanje zemlje već i na potpuno uništenje njenog identiteta. U vreme bombardovanja, Narodna biblioteka Srbije postojala je nešto više od jednog veka. Raspomagala je sa oko pola miliona bibliotičkih jedinica - to je vanserijsko blago." Kako nije imala ni skrivnicu ni eksterni depo, 1938. tadašnji upravnik NBS uspeo je da izdejstvuje kupovinu 120 limenih sanduka, u koje bi najvrednija građa bila pakovana i dislocirana tokom elementarnih nepogoda ili rata. Dejan Ristić objašnjava da je Ministarstvo prosvete odredilo da skrivnica NBS bude manastir Blagoveštenje u Ovčarsko-kablarskoj klisuri. Da li je vlada mogla ranije da reaguje? "Prvog aprila 1941. naša vlada proglasila je Beograd 'otvorenim gradom', što je podrazumevalo obaveznu demilitarizaciju po međunarodnim konvencijama, i u tom slučaju svaki napad bio bi shvaćen kao ratni zločin. Ler je, braneci se na suđenju, govorio da grad nije demilitarizovan i time bombardovanje nije moglo da bude proglašeno zločinom. Istim aktom, vlada je zabranila i evakuaciju stanovništva i materijalnih i kulturnih dobara, bez ikakvog objašnjenja. Trećeg aprila, ministar prosvete Miloš Trifunović pozvao je direktore centralnih ustanova kulture u svoj kabinet, saopštio im da je zabranjena evakuacija i da sve treba da ostane na svom mestu. Na očajnički vapaj direktora Narodnog muzeja, Etnografskog, Prirodnjačkog, Arhiva Srbije i NBS, da se omogući dislokacija najvrednijih kulturnih dragocenosti iz Beograda, on je rekao čuvenu rečenicu: 'Metite u podrumu, zbrinite kako znate.' I otpustio ih. Oni su odlučili da pakuju najvredniju građu i uspeli su da zapakuju svega 60 sanduka i spuste ih u taj plitki suteran, gde su i sačekali šestoaprilsko bombardovanje. Upravnik je pokušao da u ličnoj komunikaciji sa ministarstvom vojnim dobije kamion i nekoliko vojnika da se ti sanduci prenesu do manastira Blagoveštenje u Ovčarsko-kablarskoj klisuri i uspeo je. Uveče 5. aprila stiže obavest da će narednog jutra biti na raspolaganju dva kamiona i deset vojnika za pakovanje i dislokaciju građe ka manastiru, a 7. aprila ujutru trebalo je da krene specijalni vojni voz sa dragocenostima, među kojima i tri vagona za NBS. Prevoz nacionalnog fonda u zdanje Narodne biblioteke Srbije na Kosančićevom vencu u Beogradu 1922 Četvoro ljudi bilo je već u biblioteci u šest ujutru, očekujući kamione, ali istog jutra su počeli napadi. Već posle prvog vazdušnog napada, vratili su se i videli da su izbijeni svi prozori od siline detonacija, kada je krenulo drugo. Tada su definitivno otišli da potraže porodice. U trećem vazdušnom udaru, koji je trajao od 15:30 do 18 sati, odmah je pogođena NBS, i tada su avioni naletali iz pravca Velikog ratnog ostrva, zasuvši Kosančićev venac isključivo zapaljivim bombama. Trebalo je na najefikasniji način uništiti ono što je inače lako zapaljivo - papir i pergament." Odgovornost je svaljena na vladu i na zaposlene i upravnika biblioteke, a sve na osnovu izveštaja komisije koju je formirala Nedićeva vlada. Jedan od najdragocenijih izveštaja o nestanku NBS jeste svedočenje inženjera Save Veličkovića koji je i živeo u susednoj zgradi i koji je probao da prodre u biblioteku to popodne. Dejan Ristić je istražujući po arhivama otkrio da su susedi probali da nađu nekog od zaposlenih i vatrogasce, ali u tom haosu nisu uspeli. Drugi izuzetno dragoceni pisani izveštaj ostavio je dr Radoslav Grujić, upravnik Muzeja Srpske pravoslavne crkve. "U nedelju popodne je otišao do NBS i već ju je zatekao u plamenu. On beleži da je tražeći vatrogasce, naišao na jednu vojnu patrolu, da je zamolio njih, ali da nisu želeli da pomognu. Ceo grad je bio pod konstantnim vazdušnim udarima."

Ristić nam otkriva da je u Narodnoj biblioteci Srbije uništeno 1.300 srednjovekovnih, oko 1.700 orijentalnih rukopisa, kompletna kartografska i grafička zbirka, lične biblioteke Vuka Karadžića, Dositeja Obradovića, Đure Daničića, Janka Šafarika... Formalno, izgorelo je sve osim jednog rukopisa, koji je opstao samo zahvaljujući tome što je pozajmljen, iako NBS nije pozajmna biblioteka. Odbijen je čak i zahtev kralja Petra da dobije knjigu na pozajmicu, uz obrazloženje da "nije ni institucija ni akademija" i nije mu moguće pozajmiti knjigu, "te da izvoli da dođe u NBS da je pročita". Iz Zbirke fotografija Muzeja grada Beograda U pitanju je, kako objašnjava Dejan Ristić, puka slučajnost jer je nekoliko dana pre bombardovanja 6. aprila čuvenom istoričaru i akademiku Čoloviću pozajmljen srednjovekovni rukopis, dragoceni Zbornik žitija taha monaha Marka iz 14. veka. Tu se nalaze i Žitije Svetog Save i Svetog Simeona, tekstovi i Domentijana i Teodosija i samog Svetog Save. "Treba napomenuti, a što se nedovoljno zna, postoji jedna čitava zbirka koja je neverovatnim spletom okolnosti sačuvana. To je kompletna Zbirka muzikalija, koja je u Muzičkoj akademiji, koja im je data na stalni revers i tako je sačuvana."

Šesti april ima dirljivu simboliku za biblioteku, i to ne samo zbog bombardovanja 1941. "Upravnik Jovan Tomić pokušavao je da izdejstvuje odgovarajuću zgradu za NBS, koju će i dobiti 1921. na Kosančićevom

Vreme: 06.04.2017 15:12

Medij: www.nedeljnik.rs

Link: <http://www.nedeljnik.rs/nedeljnik/portalnews/bombardovanje-narodne-biblioteke-metite-u-podrum>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Bombardovanje Narodne biblioteke: Metite u podrum, zbrinite kako znate

vencu. Ako pogledate datum kada je pisao inicijativu da se otkupi zgrada, to je 6. april 1921. godine. Treći važan datum je 6. april 1973, kada je otvorena zgrada na Vračarskom platou. Kulturne institucije u potpunosti dele sudbinu naroda ove zemlje - u ratovima su stradale, u periodima mira najčešće su bile zaboravljene. Gubitak za NBS novcem nemerljiv je i u finansijskom, kulturološkom i obrazovnom smislu. Kako proceniti Osnivačku povelju manastira Hilandar, a kamoli čitav fond? Posledice te štete trpimo i danas jer ne ulažemo dovoljno napora da je nadoknadimo, niti da vratimo odneto. Nama je kultura balast, a ne resurs, a kulturno blago u našim institucijama veće je od deviznih rezervi Srbije. I uvek će biti."

Vreme: 06.04.2017 15:41

Medij: Tanjug

Link: www.tanjug.rs

Autori: Tanjug

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Izložba Olesje Vakulenko 10. aprila u Etnografskom muzeju

1141

Izložba Olesje Vakulenko 10. aprila u Etnografskom muzeju

BEOGRAD 6. aprila (Tanjug) - Izložba ukrajinske umetnice Olesje Vakulenko zakazana je za 10. april u Etnografskom muzeju u Beogradu.

Olesja Vakulenko je umetnica, dizajnerka, članica Nacionalnog saveza majstora narodne umetnosti u Ukrajini i najmlađa članica umetnički nastrojene dinastije Vakulenko – Samarski.

Olesja redovno učestvuje u raznim regionalnim i nacionalnim izložbama, 2013. godine imala je samostalnu izložbu „U susret suncu“ u KOC „Kuća Ninberga“ u Harkovu.

Te godine postala je i član Nacionalnog saveza majstora narodne umetnosti.

Tri godine bila je stipendista jedne od stipendija predsednika Ukrajine za mlade majstore narodne umetnosti.

Ilustrovala je preko deset knjiga za izvačke kuće u Harkovu, Kijevu i Lavovu.

Prošle godine osnovala je radionicu namenjenu ručnom oslikavanju ekskluzivne odeće i posuđa.

Autor je prve ukrajinske antistres-bojanke za odrasle „Ja volim Ukrajinu“.

Sredinom aprila prezentovala je bojanke „Ukrajinski mitološki svet“.

Na svakom crtežu prikazan je neki lik iz ukrajinske mitologije ili obreda.

Datum: 07.04.2017
Medij: Večernje novosti
Rubrika BGD 011
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: STARINSKO ŠARANJE JAJA

Napomena:
Površina: 40
Tiraž: 165227

Strana: 26

■ STARINSKO ŠARANJE JAJA

РАДИОНИЦА за децу "Шарање јаја традиционалним техникама" одржаће се у Етнографском музеју сутра и преко сутра у 11 сати. Помоћу писалке и воска, деца уче да шарају јаја на старински начин. Као инспирација служе цртежи ускршњих јаја која се чувају у збирци Етнографског музеја. Јаја се боје у луковини и варзилу. С децом раде кустоси и народни уметник, преносилац традиционалних вештина. Потребно понети два тврдо кувана јајета. Цена улазнице је 100 динара. Пријаве на телефон бр. 062 80 700 56.

